ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ

องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

โทร 073-299561

ทะเบียนฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๕ ด้าน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ชื่อภูมิปัญญา	ที่อยู่
ด้านที่ ๑ ด้านหัตถกรรม			
๑.	นายวาเซ็ง กามาเซะ	หลังคามุงจาก	๓๒ ม. ๔ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา
๒.	นางสีตีมือเล๊าะ มะเกะ	กระเป๋าจากเตยหนาม	๕๕/๑ ม. ๕ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา
๓.	นางมารีเย๊าะ เตะมะแอ	จักสานตะกร้าจากก้านมะพร้าว	๖๔/๓ ม. ๑ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา
ด้านที่ ๒ ด้านการแพทย์แผนไทย			
๑.	นางแวมีเนาะ สาแลมะ	หมอนวดแผนโบราณ	๓๘ ม.๔ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา
๒.	นายเดะแว เซ็งกะชรี	โต๊ะมูเดง	๖๐/๑ ม.๔ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา
ด้านที่ ๓ ด้านความเชื่อและศาสนา			
๑.	นางสาวกรือซง บูงอ	น้ำดุอาร์	๕๕ ม.๔ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา
ด้านที่ ๔ ด้านอาหารพื้นบ้าน			
๑.	นางแมะ เยงยูนอ	ตือปงกูแว	๗/๔ ม.๔ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา
ด้านที่ ๕ ด้านเกษตรกรรม			
๑.	นางมาซีเต๊าะ กามานะไท	เกษตรผสมผสาน	๗๒/๑ ม. ๑ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ

หัวข้อ “หลังคามุงจาก”

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ

๑. ข้อมูลผลงาน

ชื่อผลงาน ชื่อทั่วไป หลังคามุงจาก

ชื่อเฉพาะของท้องถิ่น อาต๊ะมียอ ประเภทผลงาน เครื่องจักสาน

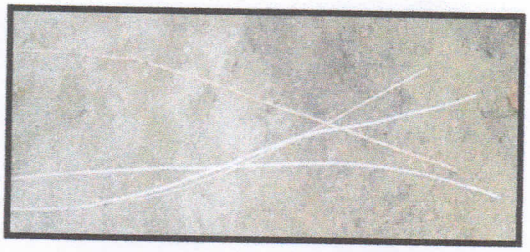
วัสดุที่ใช้ในการผลิตผลงาน

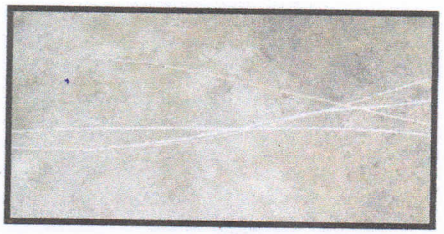
๑) ใบสาคู

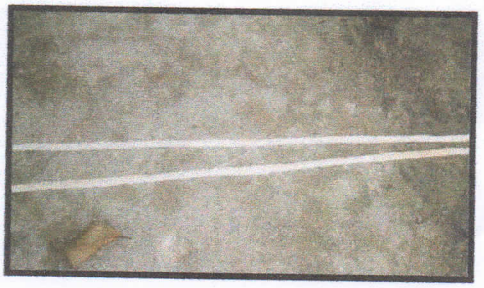

๒) หวาย

๓) ไม้ไผ่

๒. ประวัติความเป็นมา

ในสมัยก่อน ผู้เฒ่าผู้แก่โบราณได้เล่าว่าในตำบลยะต๊ะมีต้นสาคูมากมาย มีอยู่กระจัดกระจายทั่วไปในตำบล ผู้คนในสมัยนั้นจึงเอาประโยชน์จากต้นสาคูมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ในการใช้ทำกินและใช้เป็นส่วนประกอบต่างๆ ในส่วนการใช้ทำกิน คือ ส่วนของยอดอ่อน เอามาทำแกงส้ม แกงเลียง แกงเผ็ด ผลสุก ใช้รับประทาน แล้วยังเอามาทำเป็นยาพื้นบ้านได้ด้วย เนื้อในลำต้น เอามาทำเป็นแป้งสาคู ใช้ทำลอดช่อง เส้นขนมจีน ราก ใช้ทำยาพื้นบ้าน แก้ปวดหัว และใช้ใบมาทำเป็นหลังคา ก้านทำเป็นไม้กวาด ทำให้ผู้คนในสมัยก่อนมีความสะดวกในการดำเนินชีวิต จนเป็นมรดกสืบทอดถึงลูกหลานในปัจจุบัน

๓. แหล่งที่มาของวัสดุ

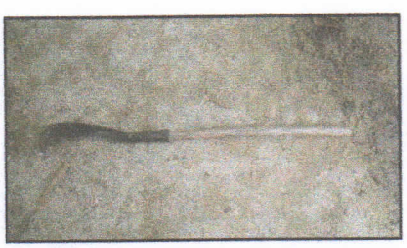
สามารถหาได้ทั่วไปในท้องถิ่นในตำบลยะต๊ะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา เนื่องจากทุกพื้นที่จะมีต้นสาคู

๔. ประโยชน์/หน้าที่ใช้สอย

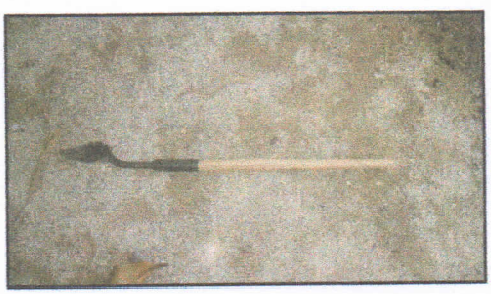
ใบสาคู ใช้ใบสาคูเย็บเป็นจาก สำหรับมุงหลังคาและกั้นฝา เป็นจากที่มีความทนทาน ซึ่งปกติจะมีอายุการใช้งานประมาณ 6-10 ปี และถ้านำไปแช่น้ำเสียก่อนประมาณ 15 วัน ถึง 1 เดือน อาจใช้งานได้นาน 9-10 ปี

๕. เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต

๑) พร้า

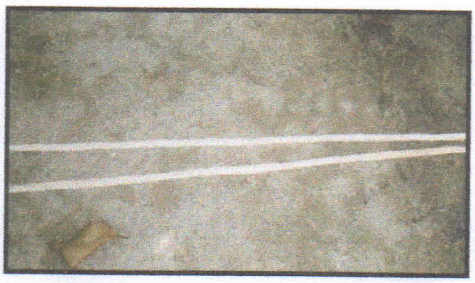
๒) มีดกบไว้สำหรับเลาหวาย

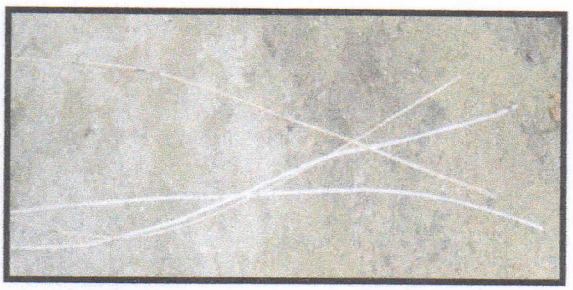
๖. ขั้นตอนกระบวนการผลิตและวิธีทำ

<u>ขั้นเตรียมการ</u>

๑) ไม้ไผ่ ประมาณ 1 เมตร 50 เซนติเมตร ไว้เพื่อเป็นที่ยึดใบสาคู ผ่าซีกตรงปลายประมาณ 5 เซนติเมตร

๒) หวายใช้เป็นเชือกสำหรับเย็บใบสาคูให้ติดกับไม้ไผ่

๓) ใบสาคูใช้สำหรับเป็นมุงจาก

ขั้นการผลิต

๑) เอาใบสาคู 1 ใบ มาสอดใสในไม้ไผ่ที่ผ่าซีกตรงปลายประมาณ 5 เซนติเมตร

๒) เอาหวายเย็บเข้าไปในใบสาคูที่อยู่ติดกับไม้ไผ่

๓) เอาใบสาคูใบที่ 2 มาทับกับใบที่ 1

๔) แล้วเอาหวายมาเย็บเข้าไป เย็บขึ้น แล้วก็เย็บลง ทำแบบนี้จนเสร็จ ใช้ใบสาคูประมาณ 25 ใบ

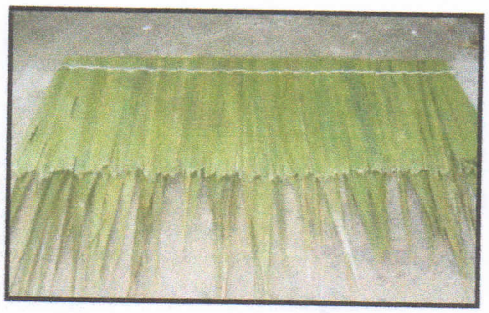

๕) พอเสร็จแล้วมันจะเหลือหวายที่เย็บตรงปลายไม้ไผ่ เราก็ผูกให้เข้ากัน หวายที่เหลือ ก็ตัดออกไป

ขั้นหลังการผลิต

๑) ได้รูปทรงเป็นตับ

๒) เอามาตากแดดให้แห้ง

๓) พอแห้งดีแล้วสามารถเอาไปใช้งานได้เลย

๗. ระยะเวลาการผลิต และ วัตถุประสงค์ของการผลิต

ในการผลิตหลังคามุงจาก จากใบสาคู ต่อ 1 ตับ จะใช้ระยะเวลาในการผลิต 10 นาที และวัตถุประสงค์ของการผลิตนั้น ก็เพื่อใช้ในการจำหน่ายและการใช้สอยในครัวเรือน

๘. ลักษณะพิเศษของงานช่างชิ้นนี้

สามารถป้องกันแสงแดดได้ดี และที่สำคัญราคาถูก วัสดุหาง่าย เพราะมีอยู่ทั่วไปในท้องถิ่น

๙. ข้อมูลช่าง

ชื่อช่าง นายวาเซ็ง นามสกุล กามาเซะ

เกิดวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๖

ที่อยู่บ้านเลขที่ ๓๒ หมู่ที่ ๔ ถนน - ซอย - ตำบล ยะต๊ะ อำภอ รามัน จังหวัด ยะลา รหัสไปรษณีย์ ๙๕๑๔๐

วุฒิการศึกษา/ระดับการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ประวัติครอบครัว

ชื่อสามี/ภรรยา นางสาวสีตีรอบีย๊ะ กียะมะซอ อาชีพ ทำสวน มีลูก ๕ คน เป็นลูกชาย ๓ คน ลูกหญิง ๒ คน ซึ่งประกอบไปด้วย

(๑) ชื่อ - นามสกุล นายรอสะ กามาเซะ อาชีพ ทำสวน

(๒) ชื่อ - นามสกุล นางสาวยูวารี กามาเซะ อาชีพ รับจ้างทั่วไป

(๓) ชื่อ - นามสกุล นายอิสมะแอ กามาเซะ อาชีพ ทำสวน

(๔) ชื่อ - นามสกุล นางสาวรอฮานี กามาเซะ อาชีพ รับจ้างทั่วไป

(๕) ชื่อ – นามสกุล นายสะแลแม กามาเซะ อาชีพ รับจ้างทั่วไป

ประวัติชีวิตและผลงาน

- **ความเชี่ยวชาญภูมิปัญญา** ด้านศิลปะพื้นถิ่น
- **ได้รับความเชี่ยวชาญ** จากมารดาที่ได้สอนให้ตั้งแต่สมัยยังเยาว์วัย

- งานช่างที่ถนัดที่สุด เย็บมุงจาก จากใบสาคู
- งานช่างที่ถนัดรองลงมา ทำด้ามพร้า
- ผลิตผลงานตามข้อ ก (๑) มานานเท่าไร ประมาณ ๒๐ ปี

๑๐. ลักษณะการเรียนรู้และการถ่ายทอดมาจาก

ได้เรียนรู้และรับการถ่ายมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งบิดาเป็นผู้ถ่ายทอดให้สมัยตอนเด็กๆ จงสามารถจักสานได้จนถึงปัจจุบัน บิดาชื่อ นายมะสง กามาเซะ ซึ่งปัจจุบันได้ถึงแก่กรรมแล้ว และตอนนี้ก็ได้ถ่ายทอดให้แก่ลูกๆ จำนวน ๓ คน คือ

๑. นายรอสะ กามาเซะ

๒. นางสาวยูวารี กามาเซะ และ

๓. นายอิสมะแอ กามาเซะ

๑๑. รายได้/ค่าตอบแทน

สำหรับรายได้ต่อหนึ่งตับ ราคา 11 บาท ต่อวันก็จะได้ประมาณ 15 ตับ คิดเป็นเงิน 165 บาท และในหนึ่งเดือน ได้ประมาณ 4,950 บาท

๑๒. หน่วยงานที่ให้การความช่วยเหลือจากหน่วยงาน คือ

องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

๑๓. การยกย่องจากสถาบันหรือการยอมรับของช่างในกลุ่ม/ชุมชนเดียวกัน

ได้รับการยกย่องและยอมรับจากกลุ่มสตรีในตำบลยะต๊ะ สถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน ชุมชนช่างในตำบลบือมัง

๑๔. ชื่อผู้ให้ข้อมูล นายวาเซ็ง นามสกุล กามาเซะ

ที่อยู่บ้านเลขที่ ๓๒ หมู่ที่ ๔ ถนน - ซอย - ตำบล ยะต๊ะ อำภอ รามัน จังหวัด ยะลา

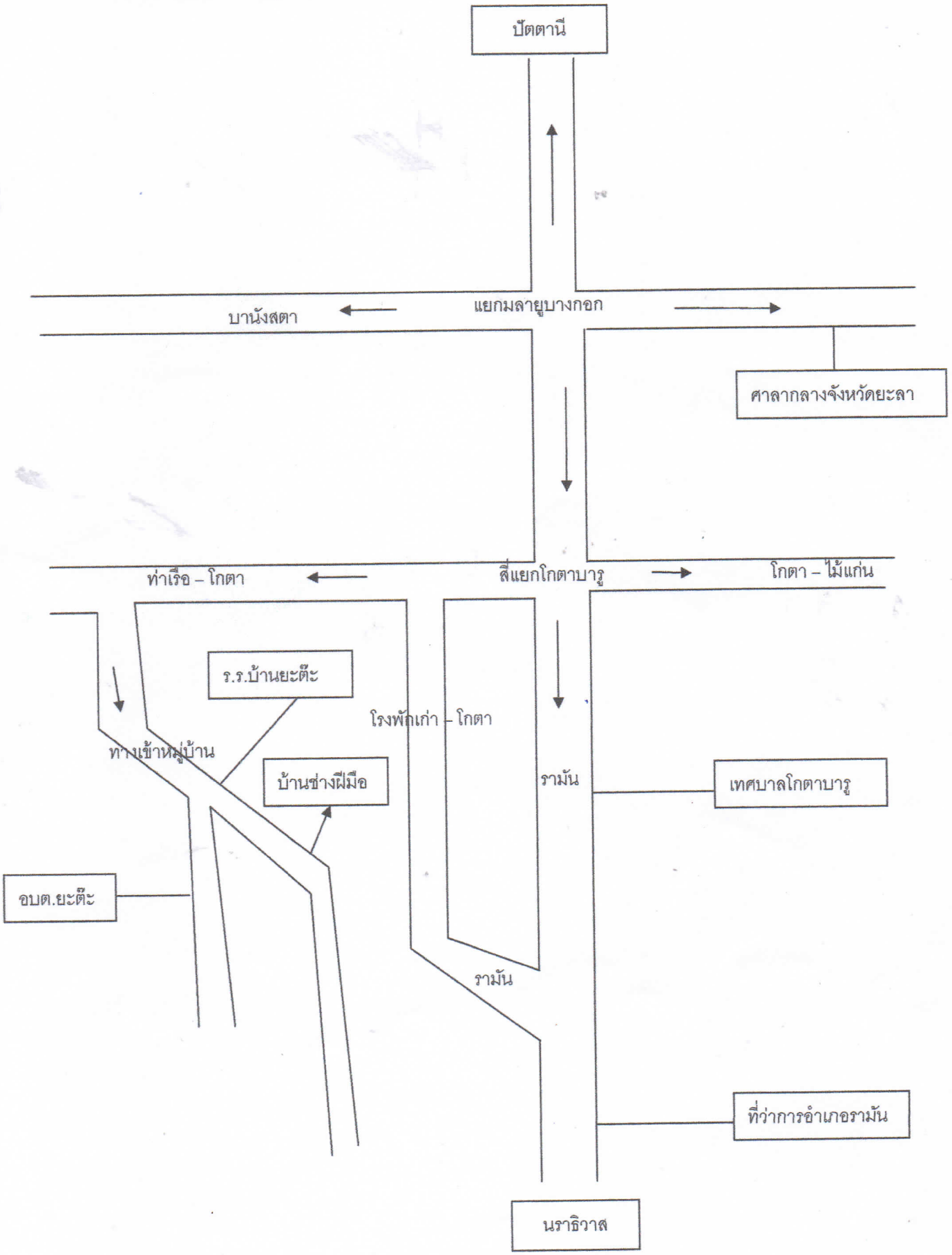
รหัสไปรษณีย์ ๙๕๑๔๐

๑๕. ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

๑. นางสาวยาวีนะห์ มะดีเย๊าะ ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

โทรศัพท์ ๐๘ – ๗๒๙๑ - ๓๓๐๔

๑๖. แผนที่สถานที่อยู่อาศัยของผลผลิตงานหรือสถานที่ผลิตผลงาน(พอสังเขป)

๑๗. ภาพถ่ายช่าง/ผลงาน/ลายเส้น/สถานที่

๒.๒.๒ ประวัติครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นางสีตีมือเล๊าะ นามสกุล มะเกะ เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย หมายเลขบัตรประชาชน ๓๙๖๑๐๐๐๑๐๗๔๒๒ วัน เดือน เกิด ๑ มกราคม ๒๔๘๖ อายุ ๖๗ ปี ภูมิลำเนา (บ้านเกิด) ๕๕/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลยะต๊ะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา รหัสไปรษณีย์ ๙๕๑๔๐

สถานที่ทำงาน ๕๕/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบล ยะต๊ะ อำเภอ รามัน จังหวัด ยะลา รหัสไปรษณีย์ ๙๕๑๔๐

วุฒิการศึกษา/ระดับการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ประวัติครอบครัว

ชื่อบิดา นายแวกือจิ มะเกะ ชื่อมารดา นางแมะหาโละ บือซา บิดากับมารดาได้ถึงแก่กรรมแล้ว เป็นบุตรคนที่ ๒ ในจำนวนพี่น้อง ๓ คน ซึ่งประกอบไปด้วย

(๑) ชื่อ - นามสกุล นางสีตีฮาวอ ฮายีซาอุ อาชีพ ทำสวน

(๒) ชื่อ - นามสกุล นางสีตีมือเล๊าะ มะเกะ อาชีพ ทำสวน

(๓) ชื่อ - นามสกุล นางสีตีฮายา อูเซ็ง อาชีพ ทำสวน

ชื่อสามี/ภรรยา นายอาหามะ อุจิกอ อาชีพ - (ถึงแก่กรรมแล้ว) มีลูก ๔ คน เป็นลูกชาย ๒ คน ลูกหญิง ๒ คน ซึ่งประกอบไปด้วย

(๑) ชื่อ - นามสกุล นางคอลีเย๊าะ เจะแมงดี อาชีพ ครูสอนศาสนา

(๒) ชื่อ - นามสกุล นายอิบรอเฮม อุจิกอ อาชีพ รับจ้างทั่วไป

(๓) ชื่อ - นามสกุล นายอิสมาแอ อุจิกอ อาชีพ รับจ้างทั่วไป

(๔) ชื่อ - นามสกุล นางสารีนา เด็งสาแม อาชีพ รับจ้างทั่วไป

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอารีนา หะยีดอเลาะ)
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

ประวัติชีวิตและผลงาน

- **ความเชี่ยวชาญภูมิปัญญา** ด้านศิลปะพื้นถิ่น
- **ได้รับความเชี่ยวชาญ** จากมารดาที่ได้สอนให้ตั้งแต่สมัยยังเยาว์วัย

ประสบการณ์การทำงานด้านที่เชี่ยวชาญ

- ด้านที่เชี่ยวชาญในเฉพาะ

มีความเชี่ยวชาญด้านการจักสานผลิตภัณฑ์จากใบเตยหนามและต้นกก ซึ่งมาแปรรูปทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ เช่น เสื่อ กระเป๋า กระบุ้ง เป็นต้น

- ระยะเวลาในการทำงานด้านที่มีความเชี่ยวชาญ

การจักสานใบเตยหนามและต้นกบได้ทำมานานแล้ว แต่เดิมได้ทำผลิตภัณฑ์แบบง่ายๆ เช่น เสื่อ เพื่อใช้ในครัวเรือน ต่อมาได้ทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ เช่น กระเป๋า กระบุ้ง เป็นการผลิตที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และก็ได้ทำมาเรื่อยๆจนถึงปัจจุบัน ซึ่งคนในชุมชนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ ก็เลยมีการต่อยอดมาถึงปัจจุบัน

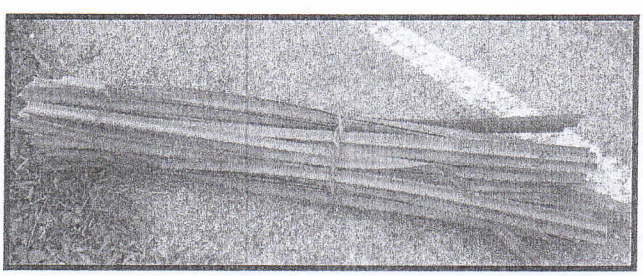
- การถ่ายทอดและพัฒนาการถ่ายทอดความรู้

การถ่ายทอดให้ความรู้ในการจักสานใบเตย ซึ่งแรกเริ่มได้ให้ความรู้แก่ลูกหลาน ต่อมาได้ขยายไปสอนให้กับคนในชุมชน โดยจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเพิ่มให้เด็กได้เรียนรู้วิธีทำผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบธรรมชาติในพื้นที่

๒.๒.๓ กระบวนการและวิธีการผลิตกระเป๋าจากใบเตย

วัสดุอุปกรณ์

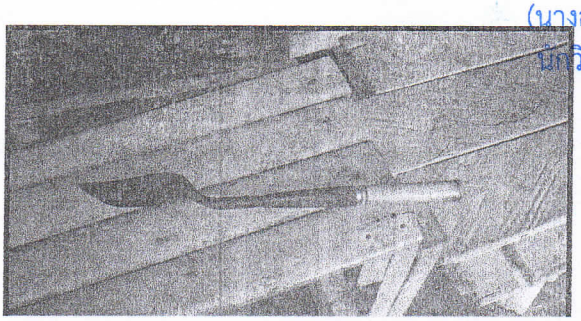
๑. ใบเตย

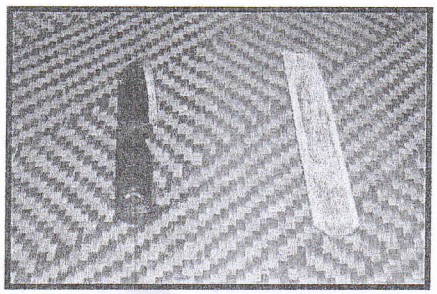
สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอารีนา หะยีดอเลาะ)
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

๒. กบกรีดใบเตย

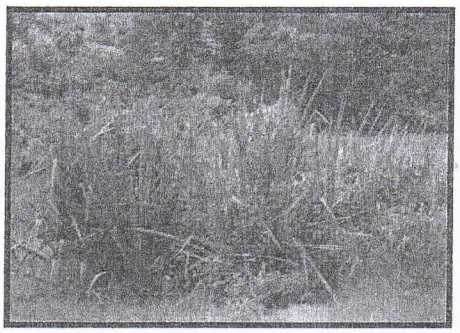

๓. มีดและไม้ไผ่

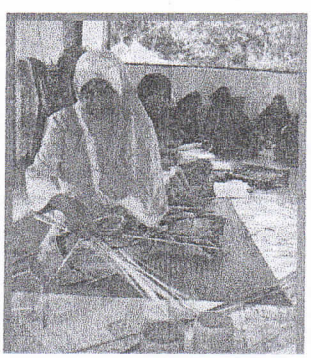
ขั้นเตรียมใบเตย มีทั้งหมด 4 ขั้นตอน

๑. **การคัดเลือกต้นเตย** ต้นเตยที่จะนำมาทำตอกเตยนั้น เรียกว่าเตยปาหนัน มีลักษณะคล้ายเตยหอมแต่มีขนาดใหญ่กว่า ใบหนากว่าและมีหนามที่ใบ ชาวบ้านจะไปตัดมาแล้วมากนั้นก็คัดเลือกเอาต้นเตยที่มีใบบางๆยาวๆเพื่อเอามาทำเป็นตอกเตยและสมบูรณ์มากกว่า จะไม่เอาใบที่ผอมๆเพราะเมื่อกรีดแล้วจะได้ตอกจำนวนน้อยเส้น

๒. **การตัดใบเตยหนาม** เริ่มแรกตัดจะใช้มีดพร้าที่มีความคม ซึ่งการที่ได้ใบเตยที่พอเหมาะนั้นผู้ตัดจะเลือกใบเตยที่ตั้งแต่ประมาณชั้นใบที่ 4 นับจากโคนต้นขึ้นไปและไม่เอาใบยอดที่ยังอ่อนๆ2-3 ชั้นใบนับจากข้างบน จากนั้นจึงฟันมีดพร้าลงไปเฉียงๆให้ติดหัวอ่อน การไม่ตัดที่โคนต้นนั้น ไม่เพียงให้ได้ใบที่เหมาะเท่านั้น แต่ยังเพื่อให้หัวอ่อนแตกหน่อภายหลัง

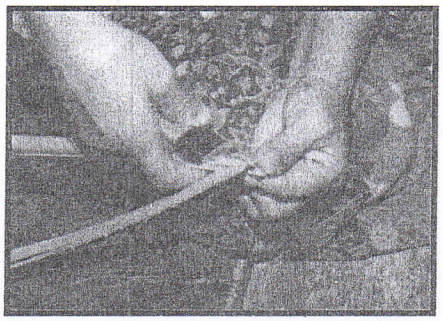
๓. **การรีดตัดหนามใบเตย** ในการรีดและไม่กรอบหักเมื่อสาน ทั้งยังกันขึ้นราได้อีกด้วย จะต้องใช้มีดรีดหนามด้านหลังกลางใบออกเสียก่อน โดยจะรีดจากโคนไปหาปลายใบตามยาว จากนั้นจึงเอามาทัดรวมกันประมาณ 10-15 ใบ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอารีนา หะยีดอเลาะ)
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

๔. <u>การกรีดใบเตย</u> กรีดจากโคนใบไว้ก็เพื่อสะดวกในการหยิบ หลังจากการรีดแล้วก็ฉีกเอาเส้นที่เป็นหนามทั้ง 2 ข้างของใบออก และเส้นตรงกลางที่เป็นรอยกรีดเอาหนามออกทิ้งไป

<u>วิธีทำกระเป๋าสตรีจากใบเตย มีทั้งหมด 6 ขั้นตอนดังนี้</u>

๑. การขึ้นรูปเริ่มต้นจากการทำก้นกระเป๋า โดยสานด้วยนำเส้นใบเตย 2 เส้นมาทำเหมือนรูปบวก

๒. จากนั้นเอาใบเตยมาที่ 3 มาสอดไว้ข้างล่าง

สำเนาถูกต้อง

อัชฌา

(นางสาวอารีนา หะยีดอเลาะ)

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

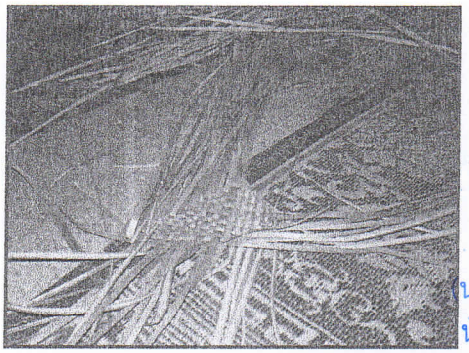
๓. เอาเส้นที่ 1 และที่ 2 มาทับขึ้นมา

๔. นำเส้นที่ 4 ทับข้างบน เส้นที่ 5 ใส่ทับข้างๆ

๕. นำเส้นที่ 6 และเส้นที่ 7 ทับขึ้นมา ทำแบบนี้ตลอด จนได้ขนาดตามความต้องการ

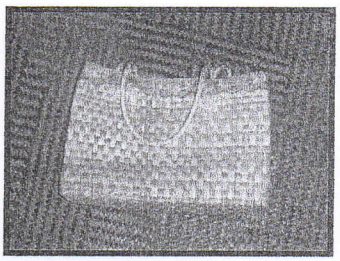
สำเนาถูกต้อง

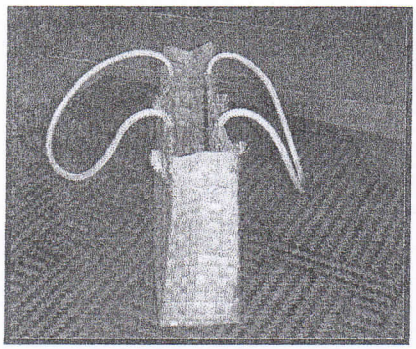
(นางสาวอารีนา หะยีดอเลาะ)
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

๖. หลังจากการสานตัวกระเป๋าเสร็จแล้วก็จะมีการเก็บความเรียบร้อยของผลิตภัณฑ์ โดยการสานพับลงด้านล่าง

<u>รูปกระเป๋าสตรีจากใบเตยที่เสร็จสมบูรณ์</u>

<u>การต่อยอดเพื่อให้เกิดรายได้</u>

- ทำให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- สามารถสร้างรายได้ให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- สามารถสอนลูกหลานเป็นมรดกสืบทอดต่อไป

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอารีนา หะยีดอเลาะ)

นักวิชาการศึกษาชำนาญ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ
หัวข้อ “หมอนวดแผนโบราณ”

จัดทำโดย
องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

ตำบลยะต๊ะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ

๑. ข้อมูลผลงาน

ชื่อผลงาน ชื่อทั่วไป หมอนวดแผนโบราณ , การผดุงครรภ์พื้นบ้าน (หมอตำแย)

ประเภทผลงาน ด้านการแพทย์ไทย

๒. ประวัติความเป็นมา

ในสมัยก่อนเรียกกันว่า เวท มีครูถ่ายทอด ส่วนใหญ่จะเป็นสมุนไพรและการรักษา ส่วนนวดไม่ค่อยรุ่งเรืองนัก ในครั้งพุทธกาลศาสนาพุทธเจริญรุ่งเรือง ภิกษุสมัยนั้นได้นำสมุนไพร การรักษา การนวด มาเผยแพร่ด้วย ผู้คิดค้นการนวดจริงๆ คือ ท่าน พระฤาษีสมิทธิ การนวดเผยแพร่เข้ามา โดยผ่านพระภิกษุ ฤาษี ชี ไพร และพราหมณ์ต่างๆ เชื่อกันว่า รากฐานการนวดมาจากอินเดีย โดยพราหมณ์ ชื่อหมอชีวกโกมารภัจจ์ แพทย์ประจำราชวงศ์สักยะ เป็นแพทย์ประจำพระพุทธเจ้าได้นำมารักษาเผยแพร่ เข้ามาในประเทศไทยเมื่อใดนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด แต่จากศิลาจารึกก็ทราบได้ว่าในสมัยสุโขทัย ก็มีการนวดสืบทอดกันมาจนถึงสมัยอยุธยาซึ่งมีความเจริญรุ่งเรือง

ในสมัยพระบรมไตรโลกนาถ ปี พ.ศ. ๑๙๙๘ มีการสถาปนาการแพทย์แผนไทยอย่างชัดเจน โดยปรากฏในกฎหมายตราสามดวง มีทำเนียบศักดินาของส่วนราชการการแพทย์ มีจัดตั้งกรมหมอนวดโดย แบ่งเป็น ๒ ฝ่าย คือฝ่ายขวาและฝ่ายซ้าย เจ้ากรมหมอนวดฝ่ายขวา มีบรรดาศักดิ์เป็น หลวงราโช เจ้ากรมหมอนวดฝ่ายซ้าย มีบรรดาศักดิ์เป็น หลวงราชรักษา และมีตำแหน่งรองลงมา เป็นปลัดกรมหมอนวดฝ่ายขวา(หมอนวดฝ่ายชาย) บรรดาศักดิ์เป็น ขุนภักดีองค์ ส่วนปลัดกรมหมอนวดฝ่ายซ้าย(หมอนวดฝ่ายหญิง) บรรดาศักดิ์เป็นขุนองค์รักษา และมีตำแหน่งรองๆ ลงไปตามลำดับ คือหมื่น พัน นายพะโรง กรมหมอนวดถือว่าเป็นกรมขนาดใหญ่ เพราะเจ้ากรมและปลัดมีศักดินามากกว่ากรมอื่นๆ มีตำแหน่งแพทย์ในกรมมากกว่ากรมแพทย์อื่นๆ
ในสมัยพระนารายณ์มหาราช ปี พ.ศ.๒๒๓๐-๒๒๓๑ มีพรรณนาความตอนหนึ่งในหนังสือลาลูแบร์ว่า"ในกรุงสยามนั้น ถ้าใครป่วยไข้ลง ก็จะเริ่มให้ยืดเส้นยืดสาย โดยให้ผู้มีความชำนาญในทางนี้ ขึ้นไปแล้วใช้เท้าเหยียบ"

๓. อุปกรณ์ในการนวดแผนโบราณ

- น้ำมันมะพร้าว

๔. ขั้นตอนการนวดแผนโบราณ

- การนวดยืด ดัด ลักษณะการนวดแบบนี้คือ การยืด ดัดกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น พังผืด ให้ยืดคลาย

- การนวดแบบจับเส้น ลักษณะการนวดคือ การใช้น้ำหนักกดลงตลอดลำเส้นไปตามอวัยวะต่างๆ การนวดชนิดนี้ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญของผู้นวด ซึ่งได้ทำการนวดมานานและสังเกตถึงปฏิกิริยาของแรงกดที่แล่นไปตามอวัยวะต่างๆ

- การนวดแบบกดจุด ลักษณะการนวดคือ การใช้น้ำหนักกดลงไปบนจุดของร่างกาย การนวดนี้เกิดจากประสบการณ์และความเชื่อว่าอวัยวะของร่างกายมีแนวสะท้อนอยู่บนส่วนต่างๆ และเราสามารถกระตุ้นการทำงานของอวัยวะนั้นโดยการกระตุ้นจุดสะท้อนที่อยู่บนส่วนต่างๆ บนร่างกาย

๕. ระยะเวลาในการนวดแผนโบราณ ต่อคนใช้เวลาประมาณ ๓๐ – ๖๐ นาที

๖. ข้อมูลหมอนวดแผนโบราณ

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ -สกุล.....นางแวมีเนาะ...สาแลมะ.....เชื้อชาติ....ไทย....สัญชาติไทย....ไทย.....ศาสนา....อิสลาม.....

หมายเลขบัตรประชาชน...๓๙๕๐๖๐๐๒๐๐๐๕๘....วัน เดือน ปีเกิด....๑..มกราคม..๒๔๙๓.....

ภูมิลำเนา บ้านเลขที่.....๓๘...หมู่ที่...๔...ต.ยะย๊ะ....อ.รามัน....จ.ยะลา.....

สถานที่ทำงาน..... ๓๘...หมู่ที่...๔...ต.ยะย๊ะ....อ.รามัน....จ.ยะลา.....

วุฒิการศึกษา .....ชั้นประถมศึกษาปีที่...๔...โรงเรียนบ้านนาเตย.....

ประวัติครอบครัว

ชื่อ บิดา.....นายนาแว...สาและมะ..... มารดา.....นางสีตีรอเมาะห์...สาและมะ.....

เป็นบุตรคนที่ ....๑..... ในจำนวนพี่น้อง.....๒.....คน ซึ่งประกอบไปด้วย

๑...นางแวมีเนาะ....สาและมะ.....อาชีพ....กรีดยาง,นวดแผนโบราณ.....

๒...นางพาตีเมาะ....สาและมะ.....อาชีพ...กรีดยาง.....

ชื่อสามี/ภรรยา.....นายมูซอ....ยะมาแล..... มีลูก.....๔.....คน

ลูกชาย.....๓.....คน หญิง.....๑.....คน ซึ่งประกอบไปด้วย

๑....นายการิม...ยะมาแล.....อาชีพกรีดยาง,ทำสวน.....

๒....นางสาวมาซีเต๊าะ...ยะมาแล.....อาชีพค้าขาย.....

๓....นายอิบรอเฮง...ยะมาแล.....อาชีพกรีดยาง,ทำสวน.....

๔....นายมาหะมะ...ยะมาแล.....อาชีพรับจ้างอิสระ,กรีดยาง.....

ประวัติการทำงาน

- ความเชี่ยวชาญด้าน.....การนวดกดเส้น.....

- ได้รับความเชี่ยวชาญจาก.....มารดาและมีเข้าร่วมการอบรมแพทย์แผนไทย.....

๗. ลักษณะการเรียนรู้แลการถ่ายทอดมาจาก

ได้เรียนรู้และรับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งมารดาเป็นผู้ถ่ายทอดให้สมัยตอนวัยรุ่น จึงสามารถใช้ประกอบอาชีพเลี้ยงดูครอบครัวได้จนถึงปัจจุบัน มารดาชื่อ นางสีตีรอเมาะห์ สาแลมะ ซึ่งปัจจุบันได้ถึงแก่กรรมแล้ว

๘. รายได้/ค่าตอบแทน

สำหรับรายได้ต่อคน ราคา ๑๐๐ บาท ต่อวันก็จะได้ประมาณ ๔๐๐ บาท

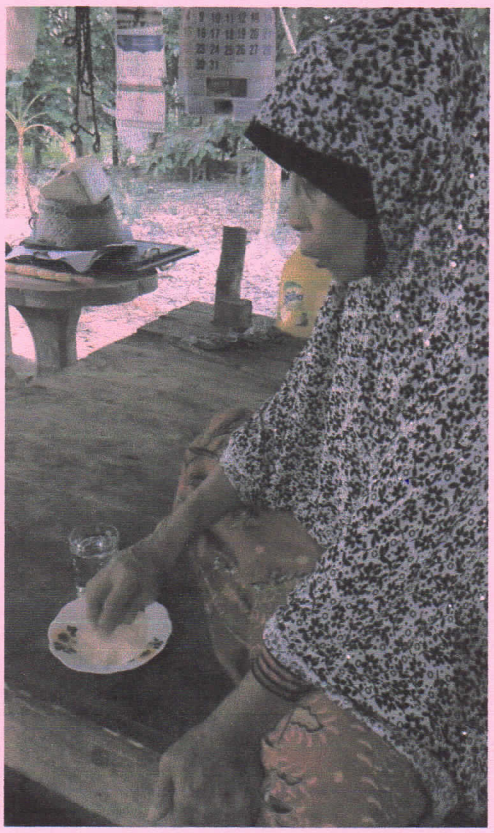
๙. ชื่อผู้ให้ข้อมูล นางแวมีเนาะ สาแลมะ ที่อยู่บ้านเลขที่ ๓๘ ม.๔ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา

๑๐. ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นางสาวยาวีนะห์ มะดีเย๊าะ ตำแหน่ง ผอ.กองการศึกษาฯ องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ

หัวข้อ “น้ำดุอาร์”

จัดทำโดย
องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

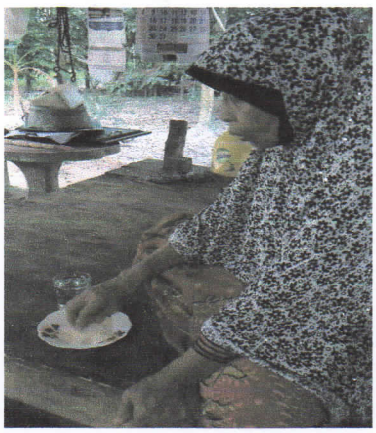
ตำบลยะต๊ะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ

๑. ข้อมูลผลงาน

ชื่อผลงาน ชื่อทั่วไป น้ำ ดูอาร์

ประเภทผลงาน ด้านศาสนา

๒. ประวัติความเป็นมา

ในทางรากศัพท์ "ดุอาอฺ" หมายถึง การขอ การวิงวอน การเรียก ส่วนความหมายของมันในทางศาสนบัญญัตินั้นหมายถึง การวิงวอนของจากอัลลอฮฺ รวมถึงการสรรเสริญและสดุดีพระองค์ (อ้างอิง ๓) นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายอื่นอีก แต่ทั้งนี้ลักษณะการให้ความหมายมีความคล้ายกัน เช่น

๑. การแสดงความปรารถนาต่ออัลลอฮฺ
๒. การขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮฺ
๓. การแสดงตนว่าต้องพึ่งอัลลอฮฺ ไม่แสดงทิฐิ สำนึกในความเป็นมนุษย์ที่ต่ำต้อย และยอมรับในความประเสริฐอันมหาศาลของอัลลอฮฺ ด้วยการสรรเสริญพระองค์
๔. การขอสิ่งที่เป็นประโยชน์ และให้พ้นจากสิ่งที่เป็นพิษภัย
๕. การนอบน้อมวิงวอนต่ออัลลอฮฺ และมอบตนต่อหน้าพระองค์ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ปรารถนาและให้ปลอดภัยจากสิ่งที่ไม่ประสงค์

๓. วัตถุดิบในการทำน้ำดุอาร์

- น้ำเปล่า
- ข้าวสาร

๔. ขั้นตอนการทำน้ำดุอาร์

- เตรียมน้ำใส่แก้ว แล้วเอาข้าวสารโรยใส่ในแก้วหนึ่งหยิบมือ

- เตรียมตั้งจิตให้สงบนั่งให้เรียบร้อย แล้วอ่านซูเราะฮฺอัลฟาติหะฮฺ, อายะตุลกุรซียฺ (บะเกาะเราะฮฺ ๒๕๕), ๓ กุ้ล (อัลอิคลาศ, อัลฟะลัก, อันนาส)

๕. ระยะเวลาในการทำน้ำดุอาร์ ใช้เวลาประมาณ ๒๐ - ๓๐ นาที

๖. ข้อมูลส่วนตัวการทำน้ำดุอาร์

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ -สกุล.....นางสาวกรือซง...บูงอ.....เชื้อชาติ....ไทย....สัญชาติไทย....ไทย.....ศาสนา....อิสลาม.....

หมายเลขบัตรประชาชน...๓๙๕๐๖๐๐๒๐๑๕๓๔....วัน เดือน ปีเกิด....๑..มกราคม..๒๔๙๖.....

ภูมิลำเนา บ้านเลขที่.....๕๕.....หมู่ที่...๔...ต.ยะยี๊ะ....อ.รามัน....จ.ยะลา.....

สถานที่ทำงาน.....๕๕.....หมู่ที่...๔...ต.ยะยี๊ะ....อ.รามัน....จ.ยะลา.....

วุฒิการศึกษา .....ชั้นประถมศึกษาปีที่...๔.....

ประวัติครอบครัว

ชื่อ บิดา.....นายแวฮาโละ...มีนาดูกา..... มารดา.....นางตีเมาะ...เนาะดีเย๊าะ.....

เป็นบุตรคนที่ ....๑..... ในจำนวนพี่น้อง.....๓.....คน ซึ่งประกอบไปด้วย

๑...นางสาวกรือซง...บูงอ.....อาชีพ....ทำสวน.....

๒...นางสาวแยนะ...มีนาดูกา.....อาชีพ....ทำสวน.....

๓...นางสาวคอลีเย๊าะ...มะมุพิ.....อาชีพ....รับราชการ.....

ชื่อสามี/ภรรยา.....นายอาแด...บากา..... มีลูก.....๓.....คน

ลูกชาย.....๓.....คน หญิง.....-.....คน ซึ่งประกอบไปด้วย

๑....นายมูฮัมหมัดสอบรี...บากา.....อาชีพทำสวน.....

๒....นายอิสมาแอ...บากา.....อาชีพรับจ้างทั่วไป.....

๓....นายอับดุลเลาะ...บากา.....อาชีพรับจ้างทั่วไป.....

ประวัติการทำงาน

- ความเชี่ยวชาญด้าน.....การทำน้ำดุอาร์.....

- ได้รับความเชี่ยวชาญจาก.....มารดาและได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาศาสนา.....

๗. ลักษณะการเรียนรู้และการถ่ายทอดมาจาก

ได้เรียนรู้และรับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งมารดาเป็นผู้ถ่ายทอดให้และได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากเล่าเรียนวิชาศาสนาสมัยตอนวัยรุ่น มารดาชื่อ นางตีเมาะ เนาะดีเย๊าะ ซึ่งปัจจุบันได้ถึงแก่กรรมแล้ว

๘. รายได้/ค่าตอบแทน

ตามจิตศรัทธาของผู้ใช้บริการ

๙. ชื่อผู้ให้ข้อมูล นางสาวกรือซง บูงอ ที่อยู่บ้านเลขที่ ๕๕ ม.๔ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา

๑๐. ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นางสาวยาวีนะห์ มะดีเย๊าะ ตำแหน่ง ผอ.กองการศึกษาฯ องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ
หัวข้อ “ตือปง กูเว”

จัดทำโดย
องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

ตำบลยะต๊ะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ

๑. ข้อมูลผลงาน

ชื่อผลงาน ชื่อทั่วไป ปาท่องโก๋ยาว (ตือปง กูเว)

ประเภทผลงาน ด้านอาหารพื้นบ้าน

๒. ประวัติความเป็นมา

ปาท่องโก๋ยาว หรือภาษาท้องถิ่นเรียกว่า (ตือปง กูเว) เป็นอาหารที่ทำมาจากแป้งแล้วทอด นิยมรับประทานตอนร้อนๆเป็นอาหารเช้าจิ้มน้ำตาลหรือนมข้นหวาน โดยทานคู่กับแตออหรือแตตูสู

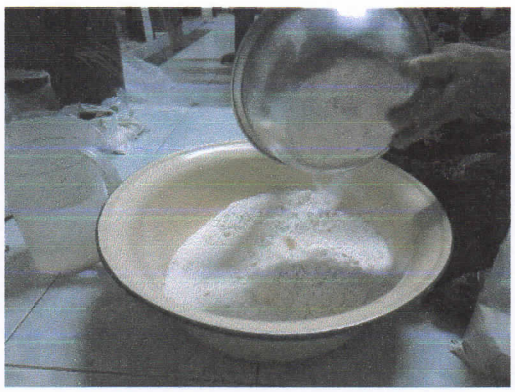
๓. วัตถุดิบในการทำตือปงกูเว

- แป้งสาลี
- น้ำตาลทราย
- นมข้นหวาน
- ยีสต์
- เกลือ
- ผงฟู
- น้ำเปล่า

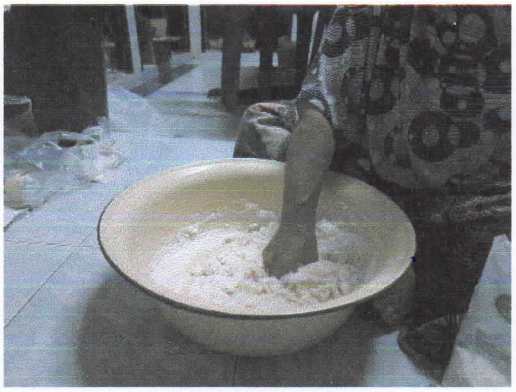

๔. ขั้นตอนการทำตีอปงกูเว

- ผสมน้ำตาล , ยีสต์ , นมข้นหวาน , เกลือ , ผงฟูและน้ำเปล่า ผสมของทุกอย่างให้น้ำตาลละลายยีสต์ทำงาน

- ใส่แป้งสาลีในภาชนะที่จะทำการนวดแป้ง นำส่วนผสมดังกล่าวใส่ในแป้งสาลีที่เตรียมไว้ แล้วนวดแป้งไปเรื่อยๆ จนกว่าเนื้อแป้งจะไม่ติดมือ ใช้เวลานวดแป้งประมาณ ๒๐-๓๐ นาที นวดแป้งเสร็จแล้วทิ้งไว้ประมาณ ๑๐ ชั่วโมง จึงนำไปทอดได้

- ตั้งกระทะใส่น้ำมันไฟปานกลาง พอน้ำมันร้อน จึงปั้นแป้งให้รูปยาว แล้วใส่ในกระทะที่น้ำมันร้อนแป้งก็จะฟูลอยขึ้นมา ทอดให้เป็นสีเหลืองทอง ยกขึ้นสะเด็ดน้ำมัน

๕. ข้อมูลส่วนตัวด้านอาหารพื้นบ้าน

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ -สกุล.....นางแมะ...เยงยูนอ.....เชื้อชาติ....ไทย....สัญชาติไทย....ไทย.....ศาสนา....อิสลาม.....

หมายเลขบัตรประชาชน...๓๙๕๐๖๐๐๐๖๘๙๗๔....วัน เดือน ปีเกิด....๑๕..กรกฎาคม..๒๕๐๑.....

ภูมิลำเนา บ้านเลขที่.....๗/๒...หมู่ที่...๔...ต.ยะยัะ....อ.รามัน....จ.ยะลา.....

สถานที่ทำงาน..... ๗/๒...หมู่ที่...๔...ต.ยะยัะ....อ.รามัน....จ.ยะลา.....

วุฒิการศึกษา .....ชั้นประถมศึกษาปีที่...๔.....

ประวัติครอบครัว

ชื่อ บิดา.....นายเจ๊ะลีมา...อีแตเบ็ง..... มารดา.....นางอูแมมูเน๊าะ...อีแตเบ็ง.....

เป็นบุตรคนที่ ....๑..... ในจำนวนพี่น้อง.....๒.....คน ซึ่งประกอบไปด้วย

๑...นางแมะ....อีแตเบ็ง.....อาชีพ....ค้าขาย.....

๒...นางสาวคอลีเย๊าะ....อีแตเบ็ง.....อาชีพ...รับราชการ.....

ชื่อสามี/ภรรยา.....นายกายา...เยงยูนอ..... มีลูก.....๗.....คน

ลูกชาย.....๓.....คน หญิง.....๔.....คน ซึ่งประกอบไปด้วย

๑....นางสาวรอมือลๆ๊ะ...เยงยูนอ.....อาชีพรับราชการ.....

๒....นายรอสลาม...เยงยูนอ.....อาชีพพนักงานขาย.....

๓....นายมาหามะ...เยงยูนอ.....อาชีพรับราชการ.....

๔....นายอิสมะแอ...เยงยูนอ.....อาชีพค้าขาย,กรีดยาง.....

๕....นางสาวรอฮานี...เยงยูนอ.....อาชีพครู.....

๖....นางสาวมิสบะห์...เยงยูนอ.....อาชีพรับจ้างทั่วไป.....

๗....นางสาวอาแอเสาะ...เยงยูนอ.....อาชีพกำลังศึกษา.....

ประวัติการทำงาน

- ความเชี่ยวชาญด้าน.....การทำขนมพื้นบ้าน.....

- ได้รับความเชี่ยวชาญจาก.....มารดาเป็นผู้สอนให้สมัยตอนวัยรุ่น.....

๗. ลักษณะการเรียนรู้แลการถ่ายทอดมาจาก

ได้เรียนรู้และรับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งมารดาเป็นผู้ถ่ายทอดให้สมัยตอนวัยรุ่น จึงสามารถใช้ประกอบอาชีพเลี้ยงดูครอบครัวได้จนถึงปัจจุบัน มารดาชื่อ นางอูแมมูเนาะห์ อีแตเบ็ง ซึ่งปัจจุบันได้ถึงแก่กรรมแล้ว

๘. รายได้/ค่าตอบแทน

สำหรับรายได้ต่อวัน ราคาลูกละ ๓ บาท ขายได้ ๑๐๐ ลูกต่อวันก็จะได้ประมาณ ๓๐๐ บาท

๙. ชื่อผู้ให้ข้อมูล นางแมะ เยงยูนอ ที่อยู่บ้านเลขที่ ๗/๒ ม.๔ ต.ยะต๊ะ อ.รามัน จ.ยะลา

๑๐. ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นางสาวยาวีนะห์ มะดีเย๊าะ ตำแหน่ง ผอ.กองการศึกษาฯ องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ

หัวข้อ “การทำเกษตรผสมผสาน”

จัดทำโดย
องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

ตำบลยะต๊ะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลยะต๊ะ

ข้อมูลผลงาน
ชื่อผลงาน การทำเกษตรผสมผสาน
ประเภทผลงาน ด้านเกษตรกรรม

เกษตรผสมผสานและไร่นาสวนผสม เป็นการนำเอาส่วนผสมของการทำอาชีพเกษตรกรมารวมไว้อย่างน้อย 2 ประเภทขึ้นไป หรือ การที่เกษตรกรทำงานมากกว่า 2 ชิ้นขึ้นไปภายในพื้นที่และช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งถ้าแยกความหมายของเกษตรผสมผสานก่อน ก็จะให้ข้อมูลได้ว่า เป็นการทำเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ บนพื้นที่หนึ่งซึ่งมีมากกว่า 2 ประเภทขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นการปลูกพืชคนละชนิด การเลี้ยงสัตว์คนละประเภท เพื่อให้เกิดการเกื้อกูลระหว่างกัน และสร้างประโยชน์ให้กับเกษตรกรมากที่สุด ทั้งนี้ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานห่วงโซ่ที่มีความสัมพันธ์กันด้วย จะได้ประหยัดต้นทุนค่าใช้จ่าย รวมถึงไม่ยุ่งยากในการดูแล ตัวอย่างง่าย ๆ เช่น การปลูกข้าวแล้วข้างคันนามีการทำเป็นบ่อเลี้ยงปลา, การเลี้ยงไก่เอาไว้บนบ่อปลา เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ถือเป็นแนวทางของเกษตรผสมผสานที่จะช่วยเพิ่มผลผลิตให้กับผู้ทำได้จริง บนพื้นฐานแห่งการใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่ามากที่สุด ขณะที่ไร่นาส่วนผสมเองก็จะเน้นการปลูกพืชเป็นส่วนใหญ่แต่ไม่จำเป็นต้องปลูกในช่วงเวลาเดียวกันเสมอไป เช่น ช่วงฤดูข้าวก็มีการปลูกข้าวขายตามปกติ แต่เมื่อหมดการเก็บเกี่ยวไปแล้วอาจเปลี่ยนพื้นที่นาบริเวณนั้นเป็นผัก เช่น ผักบุ้ง , พริก, ถั่วฟักยาว ,ฯลฯ เพื่อไม่เป็นการปล่อยพื้นที่ให้เกิดการรกร้างและขาดประโยชน์ไปโดยใช่เหตุ ส่วนใหญ่แล้วการทำไร่นาส่วนผสมจะเน้นดูเรื่องของความคุ้มค่าและราคาของพืชผลเป็นหลักสำคัญด้วย

ลักษณะการเรียนรู้และการถ่ายทอดมาจาก

ได้เรียนรู้และรับถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และศึกษาหาข้อมูลจากการไปดูงานของหน่วยงานต่างๆ และศึกษาจากอินเตอร์เน็ตด้วยตนเอง จึงสามารถใช้ประกอบอาชีพเลี้ยงดูครอบครัวได้จนถึงปัจจุบัน

รายได้ /ค่าตอบแทน

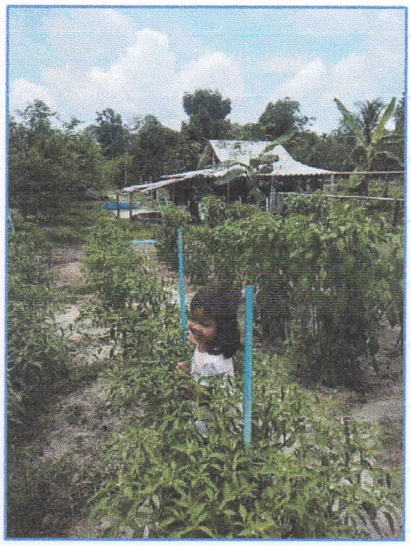
สำหรับรายได้ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับผลผลิตแต่ละรอบเดือน รายปี สามารถเลี้ยงดูครอบครัว และเก็บออมได้

ชื่อผู้ให้ข้อมูล นางมาซีเต๊าะ กามานะไท

ชื่อผู้สำรวจ/เก็บข้อมูล

นางสาวยาวีนะห์ มะดีเย๊าะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ องค์การบริหารส่วนตำบลยะต๊ะ

ประวัติความเป็นมา

ชื่อ นางมาซีเต๊าะ กามานะไท เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 3950600183251

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2525

ที่อยู่ 72/1 หมู่ที่ 1 ตำบล ยะต๊ะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นบุตรคนที่ 5 มีจำนวนพี่น้องทั้งหมด 6 คน ประกอบด้วย

1. นางสายด๊ะ กามานะไท
2. นางมาซียะ ปูลาพาระเปะ
3. นายอับดุลฮาเล็ม กามานะไท
4. นายนาเซ กามานะไท
5. นางมาซีเต๊าะ กามานะไท
6. นางสาวยาตี กามนะไท

บิดา ชื่อ นายมะแลแง กามานะไท

มารดา ชื่อ สะเมาะ ดีมูเล๊ะ

สามี ชื่อ นายมะยากี ดีมูเล๊ะ มีบุตร ทั้งหมด 3 คน ประกอบด้วย

1. นายมูหัมมัดซอฟียูดีน นักศึกษาดารุลมาอาเรฟ (ปัตตานี)
2. นายมูหัมมัดดาวุด ดีมูเล๊ะ กำลังศึกษา ระดับ มัธยมปลาย
3. เด็กหญิงมัยมูนะห์ ดีมูเล๊ะ กำลังศึกษาระดับปฐวัย

ประโยชน์จากการทำเกษตรผสมผสาน

1. ช่วยลดรายจ่ายภายในครัวเรือน ได้บริโภคพืชผักที่ปลอดสาร
2. มีรายได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการช่วยเพิ่มรายได้และมีการกระจายของรายได้ให้มีตลอดทั้งปี
3. เป็นกิจกรรมที่ผสมผสานอย่างต่อเนื่องและเกื้อกูลกันอย่างเป็นวงจร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชหลากหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน
4. ช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดี เกิดทุนหมุนเวียนภายในพื้นที่สวน
5. ช่วยอนุรักษ์ความสมบูรณ์ของธรรมชาติ และเป็นการใช้ทรัพยากรจากธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด
6.ลดความเสี่ยงของราคาผลผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงไปแต่ละช่วงเวลา
7.ลดความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพลม ฟ้า อากาศ ที่มีความแปรปรวนอยู่ตลอดทั้งปี

ข้อเสียของการทำเกษตรแบบผสมผสาน

1.รายได้จากผลผลิตและกำไรจะได้น้อยกว่าการปลูกพืชแบบเชิงเดี่ยว
2.การแบ่งพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดไปทำเกษตรในหลายๆด้านทำได้ยากกว่าการทำเกษตรแบบเชิง
3..เนื่องจากเป็นการทำเกษตรหลายอย่าง จึงจำเป็นต้องอาศัยความอดทนและความขยัน จึงจะสามารถประสบความสำเร็จได้
4..หากมีการบริหารจัดการระบบต่างๆภายในสวนไม่ดี ก็อาจจะส่งผลเสียหลายๆอย่างตามมา

เกษตรผสมผสานและไร่นาสวนผสม ถือเป็นแนวทางดี ๆ ที่จะช่วยให้เกษตรกรทุกคนลืมตาอ้าปากได้ดีขึ้นกว่าเดิม เพราะไม่ใช่แค่เรื่องของการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ แต่ยังมีรายได้เพิ่มเติมจากเคยมีแค่ทางเดียว แล้วต้องไปหารับจ้างทำงาน ได้อยู่บนพื้นที่ของตนเอง ตื่นเช้ามาทำในสิ่งที่รัก อยู่กับธรรมชาติ สร้างความสุขเล็ก ๆ ในชีวิตให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว อีกทั้งยังเห็นการเติบโตของผลผลิตที่เฝ้าเลี้ยงดูมาตั้งแต่แรก อาจบอกว่าเป็นชีวิตแบบพอเพียงที่ไม่ต้องมีเงินรวยล้นฟ้า แต่มีความสบายใจในทุก ๆ วันที่ได้ทำและเลี้ยงชีพแบบที่น่าพึงพอใจ

